

Lov om havne

LOV nr 326 af 28/05/1999 (Gældende)

Senere ændringer til forskriften

LOV Nr. 1221 af 27/12/2003

LOV Nr. 581 af 24/06/2005 § 12

LOV Nr. 586 af 24/06/2005 § 1

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Forskriftens fulde tekst

Lov om havne

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Denne lov gælder for havne, der anvendes til erhvervmæssig ekspedition af gods, køretøjer, personer og landinger af fisk.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 3, 4 og 15 finder dog også anvendelse for havne, som ikke anvendes erhvervmæssigt.

Kapitel 2

Anlæg, vedligeholdelse og nedlæggelse af havne

§ 2. Anlæg af ny havn eller udvidelse af en bestående havn kræver tilladelse af trafikministeren i medfør af denne lov.

Stk. 2. Udvidelse af en bestående havn ved etablering af faste anlæg, uddybning og opfyldning på søterritoriet inden for en havns dækkende værker kan udføres uden tilladelse efter stk. 1, medmindre udvidelsen kræver en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af anlægget. Trafikministeren fastsætter regler herom.

Stk. 3. Der kan i forbindelse med meddelelse af tilladelse efter stk. 1 stilles vilkår, herunder om sikkerhedsstillelse for udgifter til fjernelse af en havn eller dele af dens værker.

§ 3. Trafikministeren træffer efter anmodning afgørelse om udgiftsfordeling mellem havne i tilfælde, hvor flere havne beliggende ved samme fjord eller sejløb i forening skal udføre arbejder til sikring af den nødvendige vanddybde i fjord eller sejløb eller i forening skal foretage afmærkning og isbrydning. Ministeren kan endvidere pålægge en havn at deltage i udgifterne til et arbejde af den nævnte art, som udføres af en eller flere havne ved samme fjord eller sejløb.

§ 4. Trafikministeren kan meddele påbud om forsvarlig istandsættelse af en havns værker eller om nødvendigt fjernelse af disse.

Stk. 2. Trafikministeren kan meddele påbud om, at en havn skal fjernes, når den ikke længere anvendes.

Kapitel 3

Adgang til benyttelse af en havn

§ 5. Havne har modtagepligt for skibe, i det omfang pladsforholdene tillader det, medmindre andet er bestemt af trafikministeren i tilladelser meddelt i henhold til tidligere lovgivning.

Kapitel 4

Organisationsformer m.v.

§ 6. En havn kan organiseres som

- 1) en statshavn,
- 2) en kommunal havn,
- 3) en kommunal selvstyrehavn,
- 4) et helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab eller
- 5) en privatretligt organiseret havn, der ikke er omfattet af nr. 4.

Stk. 2. To eller flere kommunalbestyrelser kan drive én eller flere havne som nævnt i stk. 1, nr. 2 eller 3, som et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse. Et amtsråd kan deltage i et kommunalt fællesskab som nævnt i 1. pkt. De kommunale tilsynsmyndigheders afgørelse om godkendelse af et kommunalt fællesskab om drift af en eller flere havne træffes efter indhentet udtalelse fra trafikministeren.

§ 7. En statshavn styres af trafikministeren eller den, som ministeren bemyndiger hertil.

Stk. 2. Ministeren kan nedsætte et havneråd til varetagelse af den daglige drift. Hvis et havneråd nedsættes, vælger kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori havnen ligger, 2 af rådets medlemmer. Ministeren fastsætter havnerådets beføjelser.

Stk. 3. Havnen forestår anlæg og drift af havneinfrastruktur, herunder dækkende værker, kajer, havnebassiner og tilstødende landarealer, og kan yderligere stille kraner, pakhuse og lign. til rådighed med henblik på at betjene skibe, stevedorer, areallejere m.fl.

Stk. 4. Trafikministeren eller den, som ministeren bemyndiger dertil, fastsætter takster for benyttelse af statens havne.

Stk. 5. Trafikministeren kan beslutte, at en statshavn overdrages til en kommune, jf. § 6, stk. 1, nr. 2 og 3, eller omdannes til aktieselskab, jf. § 6, stk. 1, nr. 4 og 5.

§ 8. En kommunal havn styres af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor havnen ligger.

Stk. 2. Havnen forestår anlæg og drift af havneinfrastruktur m.v., herunder dækkende værker, kajer, havnebassiner og tilstødende landarealer.

Stk. 3. Hvis en kommunal havn har en årlig godsomsætning på over 0,5 mio. t eller har landinger af fisk til en årlig landingsværdi på over 100 mio. kr., kan kommunalbestyrelsen beslutte, at havnen skal omdannes til en af de i § 6, stk. 1, nr. 3-5, nævnte havne.

§ 9. En kommunal selvstyrehavn er en selvstændig virksomhed, som styres af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor havnen ligger.

Stk. 2. Havnen ledes af en havnebestyrelse, der vælges af kommunalbestyrelsen. Havnebestyrelsens medlemstal skal være ulige. For hvert medlem udpeges en stedfortræder, som kan indkaldes, når et medlem er forhindret i at deltage. Valget sker på kommunalbestyrelsens konstituerende møde og har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode. Havnebestyrelsen vælger en formand.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal efter havnebestyrelsens indstilling godkende bestyrelsesvedtægt og regnskaber samt beslutninger om optagelse af lån og om ansættelse og afskedigelse af havnechef.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen og havnebestyrelsen skal ved udøvelsen af deres kompetence varetage havnens interesser. Havnebestyrelsen er over for kommunalbestyrelsen ansvarlig for havnens drift og vedligeholdelse.

Stk. 5. Havnen forestår anlæg og drift af havneinfrastruktur, herunder dækkende værker, kajer, havnebassiner og tilstødende landarealer, og kan yderligere stille kraner, pakhuse og lign. til rådighed med henblik på at betjene skibe, stevedorer, areallejere m.fl.

Stk. 6. Såfremt forholdene i særlige tilfælde tilsiger det, kan trafikministeren efter ansøgning fra kommunalbestyrelsen tillade, at havnen ud over de opgaver, som er nævnt i stk. 5, kan forestå havnerelateret operatørvirksomhed enten selv eller i samarbejde med private virksomheder.

Stk. 7. Havnen drives således, at dens indtægter mindst dækker udgifterne. Inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte økonomiske rammer og i forbindelse hermed truffene vedtagelser disponerer havnebestyrelsen selvstændigt over anlægs- og driftsmidler alene til formål, der særlig tjener havnens interesser.

Stk. 8. Havnens midler skal være regnskabsmæssigt adskilt fra kommunens, jf. dog stk. 11, 2. pkt. Havnen skal udarbejde resultatopgørelse og balance efter reglerne i årsregnskabsloven. Regnskabsaflæggelse i øvrigt skal foregå efter principperne i årsregnskabsloven. Revision af havnens regnskaber foretages af en af kommunalbestyrelsen valgt revisor.

Stk. 9. Trafikministeren fastsætter regler om vederlag og udgiftsgodtgørelse til havnebestyrelsens formand og øvrige medlemmer samt disses stedfortrædere. Udgifterne hertil afholdes af havnekassen.

Stk. 10. En kommunal selvstyrehavn kan efter kommunalbestyrelsens beslutning overgå til en kommunal havn, når havnen ikke længere er i en konkurrencesituation. En havn anses ikke længere for at være i konkurrence, når den har en årlig godsomsætning på under 0,5 mio. t eller har landinger af fisk til en årlig landingsværdi på under 100 mio. kr. og har en godsomsætning på under 0,3 mio. tons. Herudover anses en havn ikke for at være i konkurrence, når den kun betjener et mindre antal virksomheder i havnens nærområde og disses godsomsætning ikke kan flyttes til andre havne.

Stk. 11. En kommunal selvstyrehavn skal overgå til at være en kommunal havn, når den i 3 på hinanden følgende år samlet har haft et negativt driftsresultat efter renter, men før afskrivninger. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde med trafikministerens godkendelse beslutte i stedet at tilføre havnen ny kapital.

§ 10. En havn organiseret som helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab er en erhvervsdrivende virksomhed. En havn organiseret som et helt kommunalt ejet aktieselskab sidestilles med statslige aktieselskaber i aktieselskabsloven og i årsregnskabsloven.

Stk. 2. Når en kommunal selvstyrehavn eller en kommunal havn omdannes til et aktieselskab og der i den forbindelse foretages apportindskud af anlæg m.v., kan udbytte m.v. til aktionærer først udbetales, efter at der er foretaget hensættelser til vedligeholdelse af og nyanlæg i havnen.

Stk. 3. En havn organiseret som et helt eller delvist kommunalt ejet aktieselskab kan ud over at drive havnevirksomhed som en kommunal selvstyrehavn, jf. § 9, stk. 5, alene udføre havnerelateret operatørvirksomhed.

§ 11. En privatretligt organiseret havn er en erhvervsdrivende virksomhed, som ikke i denne lov er begrænset i sin adgang til at drive virksomhed.

Kapitel 5

Ansættelsesforhold

§ 12. Såfremt en statshavn omdannes til et statsligt aktieselskab, jf. § 7, stk. 5, er de statstjenestemænd, der på dette tidspunkt gør tjeneste i en statshavn, forpligtet til at gøre tjeneste ved aktieselskabet med bevarelse af deres ansættelsesforhold til staten, ligesom aktieselskabet i forhold til staten er forpligtet til at beskæftige dem. Tilsvarende gælder for statstjenestemænd, der gør tjeneste i statshavnsadministrationerne i Esbjerg og Frederikshavn.

Stk. 2. Aktieselskabet tilbyder de i stk. 1 nævnte statstjenestemænd, at de inden for en periode på 2 år fra etableringen af selskabet kan overgå til ansættelse i dette på særlige vilkår.

Stk. 3. Til de statstjenestemænd, der ikke ønsker at overgå til ansættelse i selskabet efter stk. 2, udbetaler staten løn m.v. og afholder udgifter til pension i overensstemmelse med reglerne i tjenestemandsløvgivningen.

Stk. 4. Fra overtagelsen af driften af havnen refunderer aktieselskabet staten de lønninger m.v., der udbetales i henhold til stk. 3, og indbetaler løbende pensionsbidrag til staten. Tilsvarende indbetaler selskabet pensionsbidrag til staten for de statstjenestemænd, der i medfør af stk. 2 overgår til ansættelse i selskabet med ret til fortsat optjening af tjenestemandspension fra staten. Pensionsbidraget fastsættes af finansministeren.

§ 13. § 12 finder tilsvarende anvendelse på statstjenestemænd ansat ved statshavnene ved en kommunes, et kommunalt fællesskabs eller et kommunalt aktieselskabs overtagelse af driften af en statshavn eller ved de nævntes hele eller delvise overtagelse af et statsligt aktieselskab. Kommunen, det kommunale fællesskab eller det kommunale aktieselskab er over for staten og statstjenestemændene forpligtet på samme måde som et statsligt aktieselskab. Ved en kommunes eller et kommunalt fællesskabs overtagelse af driften af en statshavn kan tilbudet om ansættelse på særlige vilkår, jf. § 12, stk. 2, erstattes med et tilbud om ansættelse som tjenestemand i kommunen eller det kommunale fællesskab.

§ 14. Valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen i aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens § 49, stk. 2, skal ske senest 4 måneder efter, at selskabet har overtaget driften af en havn.

Stk. 2. De statstjenestemænd, der udlånes til et aktieselskab i medfør af §§ 12 og 13, har på lige fod med selskabets medarbejdere ret til at vælge medarbejderrepræsentanter til selskabets bestyrelse og er på tilsvarende måde valgbare til bestyrelsen. Tilsvarende gælder for kommunale tjenestemænd, der udlånes til et kommunalt aktieselskab.

Kapitel 6

Ordensreglement samt klageadgang

§ 15. Trafikministeren kan fastsætte ordensregler for havne.

§ 16. Klage over tildeling af anløbsplads i havne, som har modtagepligt, indgives til et af trafikministeren nedsat nævn, jf. stk. 2 og 3. Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Nævnet består af 5 medlemmer, der beskikkes af trafikministeren. Formanden skal have juridisk kandidateksamen. De 4 andre medlemmer skal repræsentere henholdsvis havneteknisk, søfartsmæssig, rederimæssig og fiskerimæssig ekspertise. Der beskikkes suppleanter for formanden og de øvrige medlemmer.

Stk. 3. Trafikministeren fastsætter en forretningsorden for nævnet.

§ 17. Klage over forvaltningen af en statshavn kan indgives til trafikministeren.

Stk. 2. Klage over forvaltningen af en kommunal selvstyrehavn kan indbringes for kommunalbestyrelsen. Hvis havnen drives som et kommunalt fællesskab, indgives klage dog til bestyrelsen for det kommunale fællesskab.

Stk. 3. Afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller bestyrelsen for et kommunalt fællesskab kan, for så vidt angår forhold omfattet af denne lov, indbringes for trafikministeren.

Stk. 4. Trafikministeren afgør i øvrigt spørgsmål om forhold omfattet af denne lov.

Kapitel 7

Straf, ikrafttræden, overgangsbestemmelser m.v.

§ 18. Med bøde straffes den, der

1) undlader at efterkomme en afgørelse i henhold til § 3 eller

2) undlader at efterkomme et påbud meddelt i medfør af § 4.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i henhold til loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 19. Loven træder i kraft den 1. januar 2000. § 26 træder dog i kraft den 1. juni 1999.

Stk. 2. Lov nr. 316 af 16. maj 1990 om trafikhavne m.v. ophæves.

Stk. 3. De forskrifter, trafikministeren har udstedt i medfør af lov nr. 316 af 16. maj 1990 om trafikhavne m.v., forbliver i kraft, indtil de måtte blive afløst af forskrifter udstedt i medfør af denne lov. Overtrædelse straffes efter de hidtil gældende regler.

Stk. 4. I perioden indtil 1. januar 2002 meddeles tilladelse til anlæg af ny havn efter § 2, stk. 1, kun, såfremt særlig grund foreligger.

§ 20. Uanset § 9, stk. 5, forbliver de tilladelser, som trafikministeren efter de hidtil gældende regler har meddelt havne til at udføre stevedorevirksomhed, i kraft.

Stk. 2. Uanset § 7, stk. 3, § 8, stk. 2, og § 9, stk. 5, kan havne, der hidtil har udført skibsrelaterede hjælpetjenester, herunder lodsning, bugsering og trosseføring, fortsat udføre disse tjenester.

§ 21. En havn, hvis anvendelsesområde er begrænset, styres af havneejeren i overensstemmelse med de vilkår, der i medfør af tidligere lovgivning er fastsat af trafikministeren i tilladelsen til havnens oprettelse eller udvidelse. Overtrædelse af vilkårene straffes efter de hidtil gældende regler.

Stk. 2. Vilkår om begrænsning af en havns anvendelsesområde som nævnt i stk. 1 bortfalder, hvis havneejeren foretager anmeldelse til trafikministeren om, at havnen vil udvide sit anvendelsesområde i forhold til den oprindelige tilladelse. Vilkåret kan dog tidligst bortfalde ved anmeldelse med virkning fra den 1. januar 2004 eller senere.

Stk. 3. Trafikministeren kan i særlige tilfælde give tilladelse til, at vilkår om begrænsning af en havns anvendelsesområde bortfalder inden den i stk. 2 nævnte frist.

Stk. 4. Ved bortfald af vilkår efter stk. 2 og 3 får havnen modtagepligt, jf. § 5.

§ 22. Beslutning om en havns organisationsform efter denne lov kan træffes inden 1. januar 2000, således at beslutningen kan få virkning på dette tidspunkt.

Stk. 2. Havne, der pr. 1. januar 2000 er organiseret som kommunalt styrede trafikhavne, overgår til at være kommunale selvstyrehavne, medmindre vedkommende kommunalbestyrelse inden for rammerne af denne lov træffer beslutning om anden organisationsform.

Stk. 3. Ved en kommunalt styret trafikshavns overgang til kommunal selvstyrehavn vælger kommunalbestyrelsen en havnebestyrelse, jf. § 9, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at havnebestyrelsen skal bestå af medlemmerne af det i medfør af § 19, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse nedsatte havneudvalg.

Stk. 4. Den i § 9, stk. 11, anførte periode regnes tidligst fra 1. januar 2000.

§ 23. I lov nr. 504 af 24. juni 1992 om Københavns Havn foretages følgende ændring:

1. § 6, *stk. 1*, affattes således:

»Lov om havne finder anvendelse for driften af Københavns Havn, bortset fra § 2, stk. 2, samt kapitel 4.«

§ 24. I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 29. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 16, *stk. 5*, ændres »§ 16 a, stk. 3« til: »§ 16 a, stk. 2«.

2. I § 16, *stk. 8*, ændres »§ 16 a, stk. 3 og 4« til: »§ 16 a, stk. 2 og 3«.

3. § 16 a, *stk. 2*, ophæves.

Stk. 3-8 bliver herefter stk. 2-7.

4. I § 16 a, *stk. 4*, som bliver stk. 3, ændres »stk. 3« til: »stk. 2«.

5. I § 16 a, *stk. 6*, som bliver stk. 5, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-3«.

6. I § 16 a, *stk. 8*, som bliver stk. 7, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

7. I § 19, *stk. 1*, udgår », jf. dog stk. 2«.

8. § 19, *stk. 2*, ophæves.

9. § 64 a, *stk. 1, 3. pkt.*, ophæves.

10. I § 65 a, *stk. 1*, udgår », jf. dog § 19, stk. 2«.

11. I § 65 c, *stk. 1*, ændres »§ 19, stk. 1« til: »§ 19«.

12. § 67, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Nævnet skal endvidere godkende bestemmelser om løn- og ansættelsesforhold for personale ved kommunale selvstyrehavne, jf. lov om havne.«

§ 25. I lov nr. 173 af 29. april 1960 om Hanstholm Havn ophæves § 3.

§ 26. I lov nr. 316 af 16. maj 1990 om trafikhavne m.v., som ændret ved lov nr. 234 af 4. april 1995 og lov nr. 294 af 28. april 1997, foretages følgende ændring:

1. § 3, *stk. 3*, affattes således:

»Stk. 3. Udvidelse af en bestående trafikhavn ved etablering af faste anlæg, uddybning og opfyldning på søterritoriet inden for havnens dækkende værker kan udføres uden tilladelse efter

stk. 2, medmindre udvidelsen kræver en vurdering af de miljømæssige konsekvenser af anlægget.
Trafikministeren fastsætter regler herom.«

§ 27. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Fredensborg Slot, den 28. maj 1999

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

Margrethe R.

/Sonja Mikkelsen

